

Utylizacja opakowań po środkach ochrony roślin

Autor: dr hab. Ewa Matyjaszczyk

Data: 20 kwietnia 2018

Sposób zagospodarowania odpadów jest często przedmiotem zainteresowania różnego rodzaju mediów. Utylizacja opakowań po środkach ochrony roślin stanowi problem.

Rocznie sprzedaje się w Polsce ponad 50 tys. ton środków ochrony roślin.

Nie tylko samo zagospodarowanie tych opakowań, ale także resztki toksycznej zawartości, które mogą znajdować się wewnątrz. Problematiczne są te opakowania, które mają kontakt z toksycznym preparatem, czyli np. nie kartonowe opakowanie, w którym jest 20 jednostkowych opakowań, ale właśnie jednostkowe opakowania po ich opróżnieniu.

Coraz więcej odpadów

Jednocześnie warto podkreślić, że opakowań po środkach ochrony roślin jest sporo. Zgodnie ze statystykami Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi rocznie sprzedaje się w Polsce ponad **50 tys. ton środków ochrony roślin**, które w większości są wprowadzane do obrotu w opakowaniach handlowych o stosunkowo niedużej pojemności.



Mała objętość opakowań związana jest z tym, że środki ochrony roślin zazwyczaj silnie rozcieńcza się przed użyciem. Sytuacja, w której litrowe opakowanie wystarcza do przeprowadzenia zabiegu chroniącego 20 ha plantacji, nie jest żadnym wyjątkiem. Duża liczba opakowań po środkach ochrony roślin wynika zatem z faktu, że **normą są zakupy niewielkich objętości środków ochrony roślin**, chociaż na potrzeby farm o bardzo dużej powierzchni sprzedawane są również opakowania większe.

Utylizacja opakowań po środkach ochrony roślin

Nasuwa się więc pytanie: Jak postępować z opakowaniami po środkach ochrony roślin, aby nie stwarzać zagrożeń dla zdrowia ludzi?

Krok pierwszy

Opakowania po toksycznych środkach ochrony roślin należy opłukać.

Pierwszy etap to właściwe **oczyszczenie opróżnionego opakowania**. Należy to robić zawsze

w trakcie sporządzania cieczy roboczej, kiedy operator opryskiwacza ma na sobie odzież ochronną. Opróżnione opakowanie po środku ochrony roślin należy 3-krotnie wypłukać wodą, a popłuczyny wlać do zbiornika z cieczą roboczą. Działanie takie jest nie tylko w interesie środowiska, ale także w najlepiej pojętym interesie rolnika, zapobiega bowiem marnotrawstwu resztek środka w opakowaniu.

Kolejny etap

Drugi etap to odpowiednie **postępowanie z opakowaniem**. Od ponad 14 lat działa w Polsce system zorganizowany przez Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR), które zrzesza firmy produkujące środki ochrony roślin i wprowadzające je na polski rynek. System zbiórki opakowań finansowany jest w całości ze środków producentów i importerów, wprowadzających opakowane środki ochrony roślin na rynek.

Od roku 2009 w Polsce corocznie zbiera się ponad 60% sprzedanych opakowań po środkach ochrony roślin.

Zasady odbioru odpadów

System odbioru opakowań po środkach ochrony roślin opiera się na następujących zasadach:

1. Zbierane są:

- opakowania po środkach toksycznych dla ludzi, pszczoł lub organizmów wodnych,
- tylko opakowania jednostkowe, czyli te, które mają bezpośredni kontakt z preparatem,
- tylko opakowania opróżnione i wypłukane.

2. Do odbioru opakowań zobowiązane są **punkty sprzedaży środków ochrony roślin**.

Punkty sprzedaży informują także klientów o **konieczności zwrotu** zakupionych opakowań.

3. Jeżeli gospodarstwo lub grupa gospodarstw zgromadzą powyżej **10 m³ opakowań**, to na życzenie, po zgłoszeniu pod specjalny numer telefonu **801 561 461 lub (58) 622 01 08 oraz mailowo na adres: opakowania.niebezpieczne@remondis.pl**, następuje odbiór bezpośredni. Odbiór odbywa się raz do roku i jest **nieodpłatny** dla rolnika.

4. Z punktów sprzedaży i gospodarstw opakowania odbierane są w imieniu i na koszt producentów środków ochrony roślin.

5. Na każdym etapie przekazywania opakowań prowadzona jest kontrola ich czystości.

6. Większość odebranych opakowań po środkach ochrony roślin **jest spalana** w specjalnych spalarkach, eliminujących zagrożenie dla środowiska.

Sukcesy nowego systemu



Co Polacy wiedzą o środkach ochrony roślin?

System zorganizowany przez PSOR szybko się przyjął i został zaakceptowany przez rolników, prawdopodobnie dzięki swojej prostocie. Rolnicy są zainteresowani, żeby **zgodnie z prawem** pozbyć się niepotrzebnych opakowań, które przeszkadzają w gospodarstwie, jeżeli nie wymaga to od nich zbyt dużego wysiłku i nie wiąże się z dodatkowymi kosztami. Już w roku 2005 – pierwszym roku działania systemu – zebrano ok. 25% sprzedanych opakowań. Od roku 2009 w Polsce corocznie zbiera się ponad **60% sprzedanych opakowań po środkach ochrony roślin**. Organizowane są również akcje zachęcające do oddawania opakowań do punktów sprzedaży.

Pamiętaj o bezpieczeństwie

Na zakończenie warto podkreślić, że pod żadnym pozorem nie należy wyrzucać opakowań po środkach ochrony roślin łącznie ze śmieciami komunalnymi. Należy je zamiast tego **[odnieść do punktu sprzedaży](#)**, gdzie powinny nieodpłatnie i bez problemów zostać przyjęte. Utylizacja opakowań po środkach ochrony roślin to sposób na zagospodarowanie odpadów, których jest coraz więcej.